

KEHF SÛRESİ 65-82. ÂYETLER (2)

(...düenden devam)

Hızır'ın hayât suyundan içerek ebedî yaşama erdiği tarzındaki rivayetlerin tutar tarafı yoktur. Kâsımî; Buhârî, Ebû Hayyân, Ebû'l-Huseyn ibn el-Munâvî ve İbn Teymiyye'nin, Hızır'ın öldüğü kanısında olduklarını nakletmektedir.

Ebû Hayyân'a göre ulema çoğunluğu, Hızır'ın öldüğünde ittifak içindedir. Zira ölmeseydi, Peygamber'e gelip inanması ve ona tâbi olması gerekirdi. İbn Kesîrde Hızır'ın yaşadığı hakkındaki rivayetlerin hiç birinin doğru olmadığını söylüyor. Ebû'l-Huseyn ibn el-Munâvî de şöyle diyor: "Hızır'ın ebedî yaşam kazandığı, bugün varolup olmadığı konusunu araştırdım. Söylentilere dayanarak onun mevcut olduğunu söyleyenlerin çoğunun iftira ettiklerini anladım. Bu konudaki merfu hadisler vâhîdir. Kitâp ehline kadar götürülen rivayet zinciri sağlam değildir. Diğer haberlerin hepsinin başı ve sonu vâhîdir (boştur, esası yoktur). Bunlar ya gafletle sağlam haberler arasına sokuşturulmuştur veya bazıları bunu kasten yapmıştır. Yüce Allah: *"Senden önce hiç kimseye ebedî yaşam vermedik"* buyurmuştur".

Maddî hayât bakımından kıyâmete kadar yaşayan bir insanın olmaması gerekir. Enbiyâ Sûresinin 34'ncü âyetinde Allah'ın, Hz. Peygamber'den önce de hiç kimseye ebedî yaşam vermediği vurgulanmaktadır. Demek ki maddî cisimle ebedî yaşayan bir insanyoktur. Ancak Hızır'ın, bildiğimiz maddî hayâtla değil, misâl âleminde yaşayan, darda kalmışlara yardım eden, sâlih bir kul olması mümkündür. Onun birçok kimseye görüldüğüne dair anlatılan hikâyelerin hepsi uydurma olamaz. Hızır'ın bir gerçeği vardır. Ama rivayetlerde anlatıldığı gibi bu zât öyle hayât suyundan içerek maddî cisimle diriliğe eren bir insan değil; misâl âleminde bulunan, zaman zaman bazı insanlara görünen ruhsal bir insandır. Nitekim Sadreddîn Konevî, Tebsire-tu'l-mub-tedî ve tezkiretu'l-muntehî adlı eserinde: "Hızır'ın varlığının misâl âleminde olduğunu nakletmiştir."

İbn Teymiyye de fetvâlarından birinde şöyle diyor: Yüce Allah'ın: *İnsanlardan bazı adamlar, cinden bazı adamlara sığınarlardı da onların şımarıklığını artırırlardı"* âyetinde buyurduğu gibi cinlerden birçok kimse bu dünyâda zaman zaman görülürler. Bunlar *ricâlu'l-ğayb*

(görünmez âlemin adamları)dır. Zaman zaman Hızır'ı görenler de bir cinnîyi görmüşlerdir. O, tanıdıklarından birkaç kişiye görünmüş ve: 'Ben Hızırım' demiştir. Görünen kimse bir cinnî

(Mûs-lüman bir cin)idi. Ama Müslümanlar onu Mûsâ dönemindeki Hızır sanmışlardır. Mûsâ zamanındaki Hızır ölmüştür. Zira sağ olsaydı, Peygamber'e gelip ona inanması ve onunla birlikte savaş-ması gere-kirdi".

(devamı yarın..)